

ASZÓDÉSVIDÉKE

Társadalmi, közgazdasági és irodalmi hetilap

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 12 kor. Negyed évre . . . 3 kor.
Fél évre . . . 6 Egy száma ára 20 fill.

Bérmentelen leveleket nem fogadunk el.
Kéziratok nem adóznak vissza.

Főszerkesztő: Nyíry Lajos.
Felelős szerkesztő: Fekete Győző.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Aszódon.
Hirdetések
egység szerint jutányos aron közöltetnek Nyílttárs
50 fillér előfizetőinknek nagy áron eladnánk

A vidék decentralizációja.

(L. L.) Sok szó eset már arról, hogy milyen egészségtelen a kulturális és gazdasági fejlődés hazánkban. Budapest minden, minden Budapest. A többi város Magyarországán még a legnagyobb is egyszerűen elmaradt, eltűnt, élettelen falu, ahol semmimó sem virágzik. Vajlik meg őszintén, hogy ennek legelső sorban mi vagyunk vidékiek az oka. A vidék, a mely nem becsüli magát semmire, hanem tör felfelé Budapestre. Budapest, ez a városomlók pedig vagy rövid idő alatt pesti embert farag a vidékiből, vagy pedig ha ez nem sikerül, csinál belőle egy olyan kétlény-formát, a ki se nem vidéki, se nem budapesti, se nem tudós, se nem műv, se nem ügyes, se nem ügyetlen, se nem tisztá, se nem romlott, és a kire csak egy sorb var: a biztos romlás és elzűlés. A mi pedig a legnagyobb baj, hogy ezek az idegen talajba plantált és ott meggyökeztetett nem tudók vidékiek, a gyermek állhatatosságával ragaszkodnak Budapesthez. Nincs annyi kine a világnak, a mennyiért ezek a pályatvesztett emberek ott hagyják azt a nekik idegen, ellenséges metropolist, a mely elrabolta tőlük ifjúságuk erejét, reményeit és gyümöseit, és visszatérnének oda, a mi nekik mindentük, az ő édesanyjukhoz: a vidéki városokhoz, vagy faluhöz. Hiába inti őt magához az édes otthon, hiába tolja el magától a nagy főváros, a melynek az idegen, boldogulni nem tudó jövevény csak teher, ő nem érti meg sem a hívó szót, sem a durva kiutasítást és marad ott, az ő poklában.

És mi az oka ennek a sok elhibá-

zotti ekszisztenciának, tönkrement vidéki embernek? Két oka is van.

Az egyik: a szülőik.
A másik: a Budapestben töltött iskolás évek.

Bezárljuk előbb az elsőről, a szülőkről.

Milyen a vidéki apa és anya, külföldön pedig a falusi és kisvárosi?

Alig hogy a gyermek elvégezte a négy elemi osztályt, az apa vagy anya mindjárt rá gondolt, hogy mi lesz most a fiából. Paraszt (ezalatt minden nem egyetemi pályát érti) semmi csetre sem. Tudóst, intelligens embert nevelünk belőle. Feladjuk Pestre, ott járjon valami gimnáziumba, hisz ott ugyis annyi van mint a szemét. Vidéki gimnáziumba, pl. Aszódra, Miskolcra, Keoskramra, Szegedre, Kasására, Sáros-Patakra stb. a világot sem adná. Az igaz, hogy ott jobb a gyereknek, mert ott patriarkális kosztos intézmény, alumíniumot sbb. élvezheti, mint Budapest, a hol a lízées gimnázista is szobaur, de az mindegy; a ki manapság ember akar lenni, az menjen fel Pestre, forogjon társaságban, szerezzon esprit és ne maradjon meg vidéki "bugris" parasztnak.

A fiu tehát okvetlenül felkerül Budapestre és itt kezdődik el a nagy megrontó korszak, a pesti iskolás évek. Nem az erkölcstelen, kiesapongó életmódról akarok írni, ez üres beszéd. Vidéken ép úgy kerül helykedik a serdülő fiatal ember s épen úgy van alkalma, mint a fővárosban. A különbség legfeljebb csak a formában nyilvánul, a lényeg egy. Más itt a b-j, a mi a vidéki ifjura vár. Az, hogy ellelejtí otthonát, szülőföldjét, tudni sem akar arról, hogy neki valaha vissza kell térni otthon-

nába. Nem, ő pesti ember akar lenni, a fővárosiakat majmolja, utánozza, de nem annyira a műveltségükben, mint előnyös tulajdonságaikban, mint inkább lehaságaikban és árnyoldalaikban. Mi jó vidékiek törzskéi a magyarságnak, a kik az erő, az ijuság, a fel nem használt nyers tehetség vagyunk, ne engedjük meg, hogy fiaink felhújanak Pestre elbukni! Tartsuk vissza az ifjúságot, nemzetünk jövőjét! És ha — miut a főváros-hoz közel lakó egyének — módunkban áll is ne adjuk fel őket Budapestre, küldjük el Aszódra, Keoskramra, Miskolcra, Debreczenbe, vagy más nagy intelligens vidéki városba.

Készítsük elő önmagunk az okcs, egészséges decentralizációt, készítsük elő azt az ideális állapotot, hogy Magyarországán ne csak egy európai város legyen, hanem tíz-husz, és ezek közt Budapest ne legyen más, mint az első, a vezető.

A vigézkedés korlátozása.

Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter a napokban becsajította ki azt a rendeletét, melylyel a megrendelések gyűjtése tárgyában tavaly hozott törvényt július 1 en elebeleteti. A vidék kereskedői, különösen pedig iparosai örömmel fogadják a miniszter ez intézkedését, a melyért tulajdonképen már évek óta küzdöttek. Mert az utazó ügynörök tolatuló versenye rendkívül nagy károkat okozott mindenféle a megtelepedett iparosoknak és kereskedőknek. Mi hatványok legjobban érezhetjük az osztrák és idegen utazók sáskajárását; magán fogyasztókat kevés kivétellel elhódítottak helybeli czegeinktől. A legelőkelőbb gavalentól a legegyszerűbb iparosig, a társadalom minden rétegében tömegesen akadunk, a kik Budapestben, Bécsben ruházkodnak, csak azért mert a bécsi, bpesti utazó folytonos zaklatásai elől semmi sem védte meg őket. Iparosaink és kereskedőink nyögtek a közadók és

A sziv.

Írta: Battlay Gyza

*Nagy boldog az ember szive!
Isten ugyis nagy.
Drága szivem: te is épen
Ilyen fajta vagy.*

*Meglátok egy széke kislányt,
És dobogni kezd . . .
Félszohajt: oh Isten est add!
Nékem, oh csak ezt!*

*Másnap barna lányt kíván meg.
Isten tudja hányt.
S kesereg: nem ér az élet
Egy pipa dohányt!*

A fészek elmaradt.

A nagy udvar felett öblösen szállt a Wezper Széver hangja;

— Gida!

Persze nem felelt senki az üres udvarról, hol az ősz párázattal lengettek. A négy eperfáról sárga levelek fordultak alá, lejjebb a kert végében a kunyhó előtt egy vén ember állt és pipázgatva nézte a síró eresekét. Wezper, az utolsó méltóságos ur a családban, mert a felesége zsidó! Any volt, még többször kiáltott, tenyereiből tölesért formálva szájja előtt. Aztán lejött az ámbitusz! Végig baktatott az udvaron. Igen kövér volt és igen rongyos ruházatu. Csizmás lábait húzta maga után. A kunyhó előtt káromkodva állott meg.

— Miért nem felel Gergely, ha kiáltok?

A vén ember, afféle esősz írt az elhagyott udvarházban, kivette a pipát szájából és dűnnyögött:

— Nem az én nevemet kiáltotta a méltóságos ur! Még haragudott is, a mikor mondta

ezt, és igen megsértődötnek látszott. Ő is igen rongyos volt, boxontos és a ködmene fényes és feslett. Gürbe botjával a füveket piszkálta és rá sem nézett a mérges méltás urra, aki most szelidelőre fogta a hangját:

— Hát Gidát nem látta erre valamire, Gergely?

Gergely ugy tön, mintha igen fogas volna a kérdés. Nagy figyelemmel meroz-ezte a szemét a füvekre. Aztán nyögve mondta:

— Tán . . . Már három napja nem, méltásas ur.

— Három napja . . . ejtette a szót Széver ur ellágyulva. — Vajjon hova lehetett a szerencsétlen bolond?

Lehajtotta a fejét a kövér, rongyos ember és visszabaktatott a magas ámbitusra, a honnan tovább kiáltozott a néma hegyek felé már harmadik napja. Mert a kiról itt szó volt, az a bolond Wezper. Különbön mind-gyik bolond volt egy kicsit. De ez volt a legbolondabb a familia szemében. Agglegény maradt, mert látta, hogy a bátyja, Széver ur egy esőpet sem boldog a házasságával. Valami bécsi ganomakereskedőnek vette el a leányát. Lett két leány, de mert az asszony unta a Wezpernek örökös bolondozásait, hazament az apjához a leányával, itt hagyván a két Wezpernek a dőldező vén házat, a hol Gergely eszokködött. Eleinte lovassós volt Gergely. A kerülővel vígynata az őren tul elterülő vadaskertek és parko. A kerülőket az idők folyamán szelnek bocsajtották, Gergelynek is elvágatott a paripája olyan messze, hogy többé vissza nem tart. Kunyhólakó lett a vén ember és lassan odajutott, hogy nem kellett többé felligyelni semmire. Mi-dössze annyiból állott a foglalkozása, hogy veszkodott a két méltásas urral, ha nagyon rájuk jött az órajuk.

A Gida már három napja eltűnt és senki sem tudta, hová lett.

Széver ur természetesen nagyon nyugtalanodott, bár néha dühösen kiáltozott az üres szobákban:

— Azt hiszi, hogy majd rám ijeszt, ha elő nem kerül. . . No csak ezt higgye.

A két Wezper az utolsó időkben nagyon veszkodott egymással. Gergely ilyenkor feljött az ámbitusra, görbe botjával szarkalta a köveket és beleszólt olykor. Gedeon alig mult negyven éves. Széver egy pár évvel volt idősebb nála, de mennyivel vénebb. Ugyanezért a mellét ütögette:

— Nézzen rám és szóljon, látja, mennyire megviselt engem a házasság?! . . . És most ugyanazt a baklövést akarja elkövetni maga is?

Gedeon sovány és eszontos volt, barna nagy szemmel és sapadt arccal. Halkan mondta:

— Maga, Széver, szerencsétlen volt! Én szerencsésebb leszek . . . mondta fölemelve révedező tekintetét. Majd halk hosszú lépésekben járkálni kezdett a szobákban és felér eszontos ujjával kopogatta a burorokat.

— Milyen kopott itt minden, beszélt eszenlesen, monoton hangon. Némelyik széknék három a lába, az asztal inog, az ablakot négy éve nem tisztították. Miért nézdez? Hogy Gergely gndoz bennünk? És ez a sok rongy holmi itt! A képek görbén függnek a falon az óra nem jár, sosem tudjuk az időt, mert nem jut eszébe senkinek, hogy megcsináltassa az elromlott jószágot.

Széver ur nagy, kövér testével fújt és fulladozva követte az ücsesét nyomról-nyomra, a mint végigjárt a szobákban, megkopogtatva mindent. Nagyt kiáltott:

— Hát mit akar? Talán hintaszókat, meg aranyos nyoszolyát? Kujdics madarat nem? A ki az ablakokában üljön ezüst hintám és onnan legzenembereze a világot?

— Nem, mondta eszöndesen Gedeon. Le kunyta a szemét és álmódzó hangon szólt: Csak azt, hogy más legyen itt minden. Ha aszszonykezes simogatása éreznék, látók itt minden. . . Ha jasszonylehetet volna itt a levegőben, akkor minden másként volna.

Krudy Gyula.

drágaság, terhe alatt, és összetett kézzel kellett meztőlük, mint járnak ki-be az utazók volt megrendelőiknél. Most ennek a szomoró állapotnak remélhetőleg vége szakad a helybeli iparosaink ismét birtokában jutnak régi vevőöröküknek.

A törvényi életbeleteltet rendelet szerint a kereskedő és iparos lakóhelyén kívül lévő más oly község területén, melyen csakis megrendelés gyűjtése végett ár huzamos ideig tartózkodik, a törvény korlátozása alá esik. Ugyanaz áll megjelöléséről, ügynökről, és ha a kereskedő vagy iparos lakóhelyén kívül lévő helyen állandóan letelepedett helyi ügynökről van szó, ugyanezt a vásárlókatokra nézve a vásár helyéről, valamint azokról a helyekről, a hol vásár- és mintaraktár van. A megrendelés gyűjtése a kereskedő vagy iparos lakóhelyén kívül csak oly iparosoknál van megengedve, kik üzletkörtükben az illető árú eladásával vagy felhasználásával foglalkoznak; ez az árú alatt nemcsak az értendő, a mely erdőt vagy földmunkát állapottban az illető tulajdonképeni tárgya, hanem az is, a mely az illető üzletben csak mint segéd-eszköz, iródi, bolti vagy raktári berendezés szerepel (kereskedelmi könyv, szelvény, pénztár, írógép, mérleg stb.) Megrendelés gyűjtése végett felkereshető az a földbirtokos is, a ki gazdasága körében ipari vagy gyári vállalatot folytat (malom, szeszgyár, keményítőgyár, sajt-vaikészítő telep stb.), a meenyiben a megrendelés az illető ipari vagy gyári vállalat körében eladható vagy felhasználható áruira vonatkozik. Kivételet enged a miniszter a bazi iparüzemekre, de csak azzal a feltétellel, ha a megrendelést gyűjtő, a czikk házipari jellegét helyhatósági bizonyítvánnyal igazolja; a műszerekre és tudományos eszközökre, a varrógépekre, a nagyobb gazdasági gépekre és a villamos erőátvitel és átalános villamosítási és telefonberendezésekre. A törvény 2. §-ban kivétel tételéről az iródi és művészeti termékekre, ezek megrendelése csak annyiban van korlátozva, amennyiben az 1848. évi XVIII. t. cz. 45. §-a értelmében az ugynevezett házi vagy zugszónyáruknak az illető hatóság rendőri fellügyelete alatt állanak, a mely a helyi vezetői hatáskörben megfelelő korlátozást is tehet. Ezt nem tekintve, tehát az iródi és művészeti termékek megrendelésének gyűjtése teljesen szabad, s minthogy e törvényes kivétel a közműveltség terjesztése érdekében történik, az iparhatóságok tartózkodjanak még attól is, hogy az iródi és művészeti termékek iparilag előállított utánzatai (másolatok, színyomatok) sem árusítsanak. A kihágási ügyeket soron kívül tárgyalni.

Függetlenségi zászlóbontás.

— Levél a szerkesztőhöz. —

Tekintetes Szerkesztő Ur! Több oldalról intéztek már hozzám kérdést részint szóbelileg, részint levélben az iránt, hogy én, mint az Aszód és vidéke 48-as és függetlenségi pártjának elnöke mily nézetben vagyok a közelgő képviselőválasztásra vonatkozólag a zászlóbontás és a jelölt személyét illetően.

Az első kérdésre felelem az, hogy igenis a 48-as zászlót, a melyik valamennyi között a legszebben lóg, nekünk a sutba dobní az idén sem szabad, mert megmutattuk azt a mult választás alkalmával is, — midőn pártunk jelöltje az utolsó napokban vizsgáló lett s magunkra hagyott — hogy Aszód és vidéke független érzelmű polgárai igen szép számban vonultak fel a küzdőre, har a siker reménye nélkül, de a zászló becsületének megmentése végett saját erőnköl, saját költségeinknek még akkor is, midőn utóbbi jelöltünk, Kossuth Ferencz a választás előtti napon a faképen hagyott beműnkét.

A váci kerület olyan talaj, a hol alapos kilátása a győzelemre a függetlenségi jelöltnek van meg; hiszen az alkotmány visszaállításá óta ez a kerület legtöbbször pártunk jelöltje által lett képviselve az országgyűlésen; s ha alkalmas jelöltet tudunk megnyerni, én a sikerben egy perczig sem kételkedem, s a másik ezen kérdésre a feleletem az, hogy nem kell nekünk messze menni, nem kell nekünk sokat keresgelnünk a jelöltet között, mert széles az országban egyik kerületnek függetlenségi pártja sem dicsekedhetik különb férfival mint mi, a ki nem más, mint ezen kerületnek születője, lakója, nagybirtokosa, a 48-as elvek táutoríthatlan bajnoka, a puritan jellemű és nagy tudású *Hídó Frónay Dezső*, a kinek megválasztása esetén a váci kerület csak magának gratulálhat, hogy ily országos nevé, kitűnő embert volt alkalma és szerencséje képviselvételevé megválni.

De a mint én ismerem kerületünknek ezen bizakodását és nekem pallitok ideálomat, a kérdések nagy kérdése az, hogy ha elválna a jelöltséget, a miben én nem kételkedem, lesz-e a váci kerület függetlenségi érzelmű polgárainak annyi büszkeség, annyi hazafii szeretet, hogy erre a nagynevelő emberre, saját erejéből,

saját becsületéből, annak minden megterhelése nélkül le fog tudni szavazni? Mert ha Irányi Dániel Békesen, Madarász József Sábogárdon és Apponyi Albert gróf Jászberényben kérdezték azt, hogy a választók a legnemesebb értelemben vett alkotmányos választási kötségeket is maguk fedezték, a váci kerület is hozhat annyi áldozatot, hogy országos nevé születőjétől nem kíván választási előleget.

En bízom a független érzelmű polgárok büszkeségében és hazafiságában. Adja Isten, hogy úgy legyen s akkor a miniszternek magasan és diadalmisan fog lengeni nemsokára.

Tisztelettel

Bentsik József,

az Aszód és vidéke függetlenségi és 48-as pártjának elnöke.

A gabona megdülése.

Ha a gabona fejlődőtségének bizonyos fokára hagott, bizonyos csoportok feladatává válik a növény szilárságát biztosítani, hogy az fejlődni, a magasba növekedni tudjon. Ezek a sejtetek adjak meg a növény vázát, ezek az ugynevezett mechanikai szövetek.

Nagyon érthető tehát az a feltevés, hogy gabonánk azért dülnek meg, mert a gabona szalmájában foglalt szövetek, sejtetek nem eléggé fejlődöttek ki. A sejtetek pedig akkor nem fejlődnek normalisan, ha nagy a beárnyékolás, ha kevés a világosság.

Sokat hangoztatott tanács az, hogy olyan külföldi, többnyire angol buzafeleségeket kell választani, a melyek szalmája erősebb. Igen, vannak olyan vastag szalmájú buza és egyéb gabonafélések, hogy vetekednek a nádál, de ezeknek a szemtermése oly silány, mindegyre oly rossz, hogy ezért a vastag szalmájú buzafeleségek termelése épen nem ajánlható. Sokkal többet ér az, ha mi oly mivelesi módot alkalmazunk, hogy a mechanikai szövet kifejlesztésére a kedvező körülmények megadásának és megmaradásának a honi gabonafélésekénél.

Első sorban is javítani kell a talajviszonyokat. Rá kell térni, ha az alaj megengedi, a mély művelésre, hogy a gyökerek jobban terjeszkedhessenek.

Kövérebb humusz dús, nyirkosabb, különösen nitrogénban bővelkedő árnysz fekvésű talajon sokkal ritkábban kell vetni. Nagyon helyes lesz még ősszel a vetőszántással, a műtrágyákat is beszántatni, különösen a szuperfoszfát trágyát. Helyes lesz a hasz talajokat hengerezni, a kötöttelbeket boronálni s végül az óvatos arlózással letegelteséssel is sok gabona megdülését tudjuk elkerülni.

Vannak esetek, a midőn semmi sem használható sikerrel a megdülést ellen s e panasz sokszor lehet hallani a gazdáktól. Ez az eset az, a midőn a gabona szalmáján Oldidomt és Ophiobolus graminis-t lehet találni, melyek a szalmán előlve azt meggyengítik, s így azt a megdülésre alkalmasabbá teszik.

Érdekes a dült gabona szemének az elemzése, a mely szerint a keményítő mennyiség nem változik vagy csak csekély különbséget mutat. A fehérje anyagok a dült gabonában nagyobb mennyiségben találhatók, a czukor azonban a dült gabonában hamarosan eltűnik. A főköldönység természetesen a magvak súlyában van.

Hírek.

Kinevezések. A földművelésügyi miniszter az állami ménes birtokok és a gödöllői korona-uradalom személyzeti létszámában Bendl Godofred gazdasági igazgatói címmel felruházott jószágfelügyelő jószágigazgatóvá Jankovich Lőrincz gazdasági felügyelői címmel felruházott I. oszt. gazdasági intéző jószágfelügyelővé. Veres Pál és Gombos Gyula m. kir. II. oszt. gazdasági intézők m. kir. I. oszt. gazdasági intézőkké, Kemény Géza és Horváth László m. kir. gazdasági ellenőröké, valamint Hetes Némő okleveles mérnöké II. oszt. gazdasági intézőkké, Faber Tódor Molnár Ivan és Beniczky Béla m. kir. gazdasági segédintézőket gazdasági ellenőrökké, Fülösp Jeno, ifj. Sigler Gyula, ifj. Rochlita Tódor és Kézdy Váserhelyi Arpad m. kir. gazdasági gyökornokokat m. kir. gazdasági segédintézőkké, Szurgóti Jeno, Brókés Részó, Moóri König Gyula s Wattay Dezső fizetéstelen gazdasági gyökornok m. kir. gazdasági gyökornokokká nevezte ki.

Fényes esküvő. V a r g h a Sándor lakoskeresztúri rendfelfiztos mult hó 27-én tartotta esküvőjét Prill Mariaka kisasszonnyal. Prill József gödöllői pékmester bájos leányával Gödöllőn. Az esküvőt ünnepély d. e. 11 órákor kezdődött az anyakönyvi hivatalban, hol a násznagyit tisztelt Lövenstein József budapesti háztulajdonos és Orbay Dénes szolgabíró, mint az anyakönyvvezető násznagy Szondy Lajos főjegyző

helyettese látta el. Délután 5 órakor a násznép a gödöllői róm. kath. templomba vonult, hol dr. Pruzsinzky József esperes-plébános áldotta meg a frigyét. A templomból a vendégség a lányos házhoz ment, hol Béla szigany fülbe maszó zenéje mellett reggelig tartott a lakodalom. Az esküvőn a koszorúsányi tisztet Szekler Mariska, Lövenstein Mariaka, Alberty Emma és Prill Roza kisasszonyok töltötték be.

Hymen. Varga Ferencz szegszárdi állami főgimnasiun tanár eljegyezte Davidá Ilonkát Boldogon. — Tomcsanyi Tomcsányi Vilmos budapesti kereskedő eljegyezte Holly Ludovika kisasszonyt Aszódrol.

Kitüntetés tanító. Ludvigh Béla volt isaszegi tanító új állásában Törökbalinton, hova meg nécs egy éve, hogy megválasztották, szép kitüntetés érte. A május 30-án megtartott évrő vizsgálaton kis és nagykeresényi Kereskényi Gyula érdi esperes-plébános a vizsgálatok elnöké, ki maga is jeles írő ember szép beszéd kíséretében a következő levelet adta át neki: „Tek, Ludvigh Béla urnak. A józan ker. irodalom terén s a népmagyarositás körül kifejtett buzgalma elismerésül 100 korona jutalomban részesítettet.” Gratulálunk!

Értekezlet. A gödöllői járás közigazgatási tisztikara szép ünnepélyt rendez abból az alkalomból, hogy főnökét: Kapezy Vilmos főszolgabíró s a Ferencz József rend lovagját Ó Felsége a III. osztályú vaskorona-renddel tüntette ki. Az ünnepély rendezésére nézve, az előértekezlet mult hó 29-én d. e. 10 órakor volt megtartva Gödöllőn a városháza nagyertermében. A végrehajtó bizottságba beválasztottak: Orbay Dénes és Szántó Pál szolgabírók, Szondy Lajos és Eefanty Béla községi jegyzők. Elhatároztatt ezután, hogy nagy szabásu bankettet rendeznek a szeretett főszolgabíró tiszteletére. A banket f. e. június 15-én lesz megtartva Gödöllőn, a Károlyi-féle Erzsébet szállóban. Részvétit jegy 5 korona. Este a tisztelettség fiaklyás zenét rendez.

Megnyert fogadás. Én épen emlékezhetek vissza t. olvasónk lapunk f. évi 18. számában közléteit azon hírtre, hogy városunknak egy közkeveltségben álló es mindenki előtt ismeretes atlétiája — kinek nevének idején elhallgattuk — egy kisebb társaságban azt az érdekes fogadást tett, hogy kettő száz korona fogadási díj fejében az aszódii hitelbank épületétől egész a hévizgyörki községhez terjedő távolságot hárminez percz alatt befutja. A táv isg b futással való megmérése május hó 31-én történt meg, és pedig a győzelem teljessikerével, a meenyiben az élénk érdeklődést főkeltett egyik fogadó fél: Jankó Béla, az aszódii hitel bank főkönyvelője, vidékünk hírneves sportmáster, nagyobb megerőltetés nélkül 29 percz alatt futotta be a kijelölt távolságot, s így a feladott 200 koronát is megnyerte. Mi, kik nemleg kételkedtünk a győzelem sikerében, az érdeklődő közönség nevében s egy Jankó Béla urnak, valamint a készész korona fogadás díj önzetlen feláldozójának: **Bentsik József** urnak is ószintén gratulálunk!

Tanítóválasztás. Szombok községben e napokban választották meg rendes tanítóvá *Csepke* Bertalan rekasi tanítót, ki ott az előtt mint segéd-tanító már négy évig működött. A választást *Csávolcsky* József, egyházmegyei főtanfolygúlvé vette.

Halálozás. Id. Deutsch Fülöp életének 86. évében mult hó 27-én Aszódon elhunyt. Temetése másnap délután az izr. vallás szertartása szerint ment végre.

Diakmunkaság. Az aszódii ág. hitv. ev. algymnasium tanuló-ifjusága f. évi június hó 5-én a kisbajti erdőben táncmulatságot rendez; kedvezőtlen idő esetén pedig a helybeli vendégfogadó nagyertermében fogja megtartani. — Erős a reményünk, hogy mint minden évben, úgy ez idén is egyike a leg-ikerültebb és legintelligensebb mulások közé számíthatjunk.

Megégett gyermekek. D o m o n y b a n mult hó 30-án a falu végén felállított csész kunyhóban egy 4 éves fiú és egy 2 éves leányka a tűz áldozatái lettek. Ugyonnan, mi alatt Nagy Janos, répirna állított csész, vizért ment és vissza jött, az alatt a csész kunyhó kigyuladt és a benne levő fiú és leányka nem bírván kibuzdulni, ott égetek szénné az ártatlan gyermekek.

Az aszódii polgári kör majálisa. Az aszódii polgári kör mint minden évben, úgy ez idén is mult hó 27-én pünkösdi másodnapján fonyes tavaszi táncmulatságot rendezett a kisbajti erdőben. Az egybegyűlt nagyszámú és szép közönség, valamint az eleven kedély mintegy megdönteni látszik azon előítéleteket, hogy

Aszódon nincs társas élet, kihalt a fiatalság! Végig kísérve a piros poszgás lánykakat és élet-dus menyecskéket, amely hűvel lejtettek Aszód aranyifjúságával városunk a kies fekvésű erdejében, még a munkókön támaszkodó öregek is új élet-erőt kaptak volna barát tagjukba s eldobva mankójukat elfeledték volna a már letröpött éveiket. A különben hosszú szabott tánczrend rövidnek bizonyult; kétszer-háromszor végigismételték azt és e mellett még a Sándor cigány talp alá való csárdásainak is annyi ter jutott, hogy a fáradhatlan fiatalság még a késő órákban is megújraza azt s tovább is magyar hűvel rakta lábait. A nagy körültekintéssel szervezett és teljes ügybuzgalommal és odaadással vezetett táncmulatság ily kitűnő sikerült a kör érdeme elnökönek, Bencsok K. Jánosnak Juttaja a labért, a melyet az élet tavaszán, az ifjuság font számára keszorbán. A négyest mintegy 40 pár tánczolta.

Jelen voltak:

Asszonyok: Bentsik Józsefné, Bencsok Jánosné, Bolla Lajosné, Bursits Lajosné, Czirbusz Józsefné, Czirhay Lajosné, Deér Józsefné, Gráner Pálné, özv. Haulits Antalné, Haulits Antalné, Horváth Istvánné, Kárász Jánosné, Kiss Józsefné, özv. Kisné Pármándi Juliska, Klein Morné (N. Kartal), Konkoly Imréné, özv. Kovács Mihályné, Krenkó Józsefné, Lutzkowsky Lajosné, Ludzski Mátýásné, özv. Magyarai Kálmánné, Némelyi Béláné, Perényi Rezsőné, Poós Andrásné, Rausz Istvánné, Rédl Józsefné (Gödöllő), Rubits Jánosné, Somogyi Adolfiné, Selezsényi Dánielné, Udvardi Gézáné, Urbán Pálné stb. stb.

Leányok:

Bentsik Márta és Ilonka, Bencsok Irma, Bencsok Mariska, Bursits Ilonka, Deér Erzsike és Juliska, Gráner Paula és Mariska, H. ulits Margitika, Horváth Mariska, Emmi és Erzsike, Kárász Juliska és Erzsike, Kiss Mariska, Krenkó Juliska és Margitika, Ludzski Erzsike és Irénke, Poós Johanna, Gizike és Etelka, Prohászka Margitika és Szerénke, Rausz Terike, Rédl Margitika (Gödöllő), Skubál Irénke, Somogyi Antika és Ella, Szabó Gyöngyike (Pécs), Selezsényi Ilonka és Erzsike, stb. stb.

Felülizettek:

Gnjári Géza, orsz. képviselő 10 koronát, Bencsok János, Bursics Lajos, Konkoly Imre és Néményi Béla 1—1 koronát, Rédl József, Tér Mihály és Weiner Ándor 12—2 koronát, kiknek a rendező-bizottság ez uton mond köszönetet.

Szent-Lászlóról szóló ereklyék. A Nagy Képes Világtörténet 115—116. füzetével az V. kötet befejezéséig jut, mely kötet a hűbériség és lovaság történetét tárgyalja azt a kor, a melynek dögizalag képében a magyar történetnek egy pár költői alakja is ott van. A legelső alak ezek közt Szent László, a kit a kereszties hadjáratok eszméi vezettek, illeltek, a ki egyik ilyen hadnak választott vezére is volt. Ő benne testült meg a keresztiesi lovas magyar formája, az állam-szerző, törvényalkotó, a népe vallását védő nagy király, a ki a lovaság, lovagi erények fejezetében tündökölt. Az ő szobora állott régi plüszki székelyeken az oltárok oldalán, az ő magasztos alakját vették ezimertükbe a magyar vármegyék közül többen, az ő emléket zengte száradokon át a magyar lant és a magyar ének templomokban és a főúrat palotáiban. A rá vonatkozó emlékeknek szép gyűjteményét találjuk a most megjelent kötetben. Ott van fejezeteket tartó melléklet, az aranyozott ezüstből való, filigránzománczozal, díszes ötvös munka, mely a XIV. században készült a váradi székesegyház számára. Merve vonásai s ültizáltan készült haj s a gyönyörűen alkotott koroná dicsőségére válnak a kor művészetének. Ott van azután még első törvénykönyvből egy lap latinul írva, a mint valamely szent püspök pergamentre pingálgatta; európai fellegős sugárzik minden sorából. Egy XV. századi codexben van meg ez a lap, a codex pedig megvan — a bécsi udvari könyvtárban.

Az egész 12 kötetes nagy vállalat szerkesztője dr. Marczali Henrik, egyetemi tanár, az V. kötet szerzője dr. Mika Sándor. Egy-egy kötet ára díszes félbörkötében 16 korona, füzeten ként is kapható 60 fillárjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irod. Int. Részvénytársaság Budapest VIII., Öllői út 18 sz.) s minden hazai könyvkereskedés úján.

Pest-Pilis-Solt Kiskun vármegye f. évi június hó 10-án és következő napján d. e. 10 órákor rend. évn. bizottsági közgyűlést tart, melynek jászankura vonatkozó tárgyalás lesznek: 1. Alispáni irézkedés a rákoskeresztúri kisdudóda építése ügyében. 2. Főszolgabírói jelentés, melylyel Hévízgyörk községben behajthatatlanná vált községi és megyei pótadók leírására vonatkozó számvetői vélemény bemutatattik. 3. A vármegye t. főügyésének véleményes jelntése a Boldog községben építendő községhez ügyre vonatkozólag. 4. Ugyancsak a vármegye t. fő-

ügyésének véleményes jelentése a Dány községben nyitandó utca és korszműpület eladása tárgyában hozott képviselőtestületi határozat ellen benndott fellebbezésre vonatkozólag.

Betöréses lopás. B r u 11 Ödön, domonyi földbirtokos öreg szőlőjében levő pinczejének az ajtaját eddig még ismeretlen tolvajok betörték s a pinczébe hatolva, onnan 6 bödön sörétszirt 184 korona értékben ellopok. A nyomozás a betörők kézrekerítése végett folytatásban van.

Utasai verekedés. Ullmann József és Kondor József rákoscsabai lakosokat korszműből hazamenet néhány éretlen legény sulyosan megbotozta, mert Ullmann szidalmazta és lezurással fenyegette őket. A tettesek a gödöllői kir. járásbírósnál nyerték el méltó büntetéseket.

Egy szerelmi tragédia vége. Vasas András, aki juhász volt a Tura melletti Fekete-Pusztán, itt ismerkedett meg Julász Erzsébettel, akinek az apja azon afPusztán volt béres. A fiatalok megszerették egymást. Vasas András hites feleségévé akarta tenni a szeretőjét, de a leány apja mást akart vejjűl. Hiába kérte a leány, az apa hajthatatlan maradt. Vasas András pedig ott hagyta a pusztát a juhokat, a leányt s más helyen nézett kényör után, s más leányt vett el feleségül. Ezenközben Julász Erzsébet, kinek leánygyermeké született, apasági pert indított ellene s a gödöllői járásbírósg 4 forint havi tartásdíj fizetésre kötelezte Vasas Andrást. Nehezeze esett a tartásdíjat fizetni, miért is feleségével egyetértőleg elhatározták, hogy a gyermeket magukhoz veszik. Vasas András el is indult a Fekete Pusztára, hogy magához vegye a gyereket; de Julász Erzsébet kötekedett, hogy ő nem adja oda.

— Gondját viselem, fizetni ügysem tudok. A boldogtalan Julász Erzsébet azonban visszautasította az ajánlatot. Igen foghegyről beszélt.

— Nem bízom a gyermekemet oly hitvány asszonyra, mint a te feleséged.

Ez a sértő szó rettenetes dühbe kergette az elkeseredett bérest. Neki ugrott a leánynak, megragadta és a zsebében fejezett borotvával úgy elmetezte a nyakát, hogy a leány azon nyomba szörnyet halt. Szikszay törvényszéki orvos konstatalta, hogy a boncolásnál egy csöpp vért nem találtak a leány tetemében. Az útoer átvágása következtében miniden vére elfolyt. Mikor a dühös ember ezt a rossz munkát elvégezte, elment a pusztá mellett folydogáló patakhoz, megmosta a vértől a kezét s feljelentette magát a csendőröknel.

A pestvidéki kir. ügyészség gyilkosság büntetével vádolta ma Vasas Andrást, de a törvényszék szándékos emberölés büntette miatt helyezte vád alá. Múlt hó 28-án tárgyalta ezt az ügyet a pestvidéki törvényszék esküdthírsága Rómy Kamil táblai bíró elnöke alatt. A tárgyaláson a vádat dr. Halász Lajos kir. ügyész képviselte, a vádlott védője dr. Kendi Géza ügyvéd volt. Az esküdtszék tagjainak kiorsolása és a vádlóat rendelkezés résznék felolvasása után az elnök a vádlottat hallgatta ki. Az erőteljes testalkatú, alig 24 éves parasztember az elnök kérdésére a megindulástól reszkelő hangon mondá:

— Bünnöknek érzem magamat. Vallomását a vizsgálat során tett vallomásaival szemben annyiban változtatta meg, hogy azt állította ma, hogy a beretvát nem aznap reggel tette a zsebébe, hanem előtte való napon mikor félgyelmű testvérét akarta megberetválni.

Kihallgaták ezután dr. Szikszay Sándor törvényszéki orvost, aki előadta, hogy a boncoláskor Julász Erzsébet tetemében egy csöpp vért sem találtak mert az útoer átvágása következtében a leány teteméből minden vére kifolyt. Az esküdtszék számos tanu kihallgatása után Vasas András vádlottat bünnöknek mondotta ugyan ki a szándékos emberölés bántetében, de egyuttal azt is kimondotta, hogy a vádlota a vádbeli eszlekményt öntudatlan állapotban követte el. Ezen felmentő igazmondás alapján a törvényszék is felmentő ítéletet hozott, amely nyomban jogerős is lett.

As erdőőr gyilkosai. Január 26-án délelőn a gödöllői uradalomhoz tartozó isaszeghi erdő egyik tisztásán szörlött fejjel találtak Benkovicz József unadalmi erdőkerülőt. A szerencsétlenek a fejét teljesen fölismerteltették a egy közvetlen közelről rásütött lövés, mely homlokán a két szem között talált. Semmi sem volt a holtest közelében, amiből az erdősz halálának a yörllményeire következtetni lehetett volna, csupán egy kis fadarab, olyan, amilyenél a fűrész szorító-kötődött szokás feszíteni. A vizsgálat hetekig eredménytelen volt. Ekkor földmívelésügyi miniszter 200 korona díjat tűzött ki az erdősz gyilkosa kézrekerítésére, a belügyminiszter pedig külön utasította a gödöllői csendőr-őrsöt, hogy négy embert az eset ki-

derítésére küldjön ki, ami Lepárt őrmester vezetése alatt meg is történt. Ezenkívül a budapesti államrendőrség két detektívje is a csendőrség rendelkezésére bocsájtottak. A vizsgálat azon a nyom n indult meg, hogy a fűrészszorító utján igyekeztek megtalálni a tettest. A csendőrség úgy vélteket, hogy a fűrészszorító tette feljöttette ott a tett színhelyén. A tett színhelyhez pedig legközelebb Isaszegh fekszik. Ott kerestek olyan embert, akinek fűrészszorítója volt. Támogatta még a vizsgálatot az a később felfedezett körülmény, hogy a tett színhelyéről 200 lépésre néhány kivágott fiatal fát találtak és egyik fában tisztán kivehető volt egy friss baltacsupás. Valószínű volt tehát hogy fatolvaj, vagy fatolvajok jártak ott, akiket az erdősz meglepett és azok gyilkoltak meg. A tetteseknek tehát fatolvajoknak kellett lenniük.

A csendőröknek sikerült is a múlt héten Isaszegh találni egy rossz hírű, zülőt kerészit, kinek a fűrészben új szorító fu volt. Ezt latartóztatták. Haszil József napokig tagadta, hogy ő valaha is ott jart volna az isaszeghi erdőben. De a csendőr-örseveztő nem titgított, éjjel is fölkeltegette. Végre Haszil megtört és bevallotta, hogy Vargha Sándor pékmesterrel együtt 26-án reggel fat akartak lopni, mikor Benkovicz erdőkerülő meglepte őket. Menekülni akartak, de Benkovicz sarlunkban volt. Ekkor Vargha hátrafordult, és magával vitt pisztolyal három lépésről lelőtte Benkovicst. Erre elfogtak Vargát is, aki tagadott eleinte, azonban később ő is beismerete a tettet, de azzal védekezett, hogy Haszil biztatta, hogy pörköljön rá üldözőjükre. A pestvidéki királyi ügyészség Varga Lajos kir. ügyészt küldötte ki a nyomozás befejezésére, ami meg is történt már. Az ügy ilyenformán teljesen földelrült állapotban került a pestvidéki törvényszék elé, hol a vádindítvány alapján a vádlottakot mag meghozatott és rövid idő alatt aladt a meg tartatni az ügy végtárgyalása is.

Szerkesztői üzenetek.

H. M. Budapest. Köszönjük, de nem használhatjuk Brodelt dokort kérünk. Más lapban megjelent nem közhírhétk Barilla sorsjelel nincsenk kiharva. Lajos Pécel. Igas. Gödöllőn több mint 300 háa, villa, telek stb. van eladó. L. J. Pászti. Szerzőkadjenek a hatvani ipartestület is szakadál akar: eszalkozoznak önk is a mozgalmos. Alakított a hatvani járás egy külön betegsegélyező bizottság. Nem kerülül így nagyon sokba: kibírunk sőt jobban jönnének ki vele mint most.

Lőrincsi Legközelebb levő megy. — Pászti kóroszmaros. Köszönjük szives támogatását. A gyűjtött 10 előfizető után szivesen szolgálunk tiszteletpédányul. Célvezet: S, S. Apes, Kardos, Aszd, 4204 sor, 018 és 668 sor 022 szám, V. V. Pécel, T. Pászti, V. Hatvan S. P. Hatvan sorsjelel nem nyertek. V. S. Rkerezator. Szerencsét és boldogságot a frigyhez, Aszót ue felekedezzen meg rólunk sem a mézes hekek jogezimén. Valius Hatvan Ha az jobb, tessék azt járattni, Nem a mi dolgunk.

Eladó!

Gödöllőn a Ficzánosban, a vasuti állomás közelében egy két utczára nyíló 1338 négyzet öl területű négy külön telekre felosztható

villa telek

olcsó áron szabad kézből eladó. A tulajdonos ezime a kiadóhivatalban.

1912 1901 Tks. márcz 13. Érk. 1901 14. II.

Árverési hírdetményi kivonat.

A gödöllői kir. bírósg mint tkvi. hatóság közhírre teszi, hogy az Egyesült budapesti fővárost takarékpénztár" és eszalkozotti társas végrehajtók, Vásárhelyi Jánosné szül. Steszák Sarolta végrehajtást szenvedő elleni 1200 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a gödöllői kir. bírósg területén levő Czinkota község határában fekvő a czinkota 630 sz. betében Vásárhelyi Jánosné sz. Steszák Sarolta nevén álló A + I sor 3295/4 hrsz alatt foglalt ingatlanra és az azon épült, de tkvilleg még ki nem tünetetett házra 3294 koronában ezennel megállapított kikéltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan jász 1901. évi június hó 7-ik napján a d. e. 10 órákor Czinkota község házána l megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikéltási áron alol is eladattni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát készpénzben vagy az 1881. LX. te. 42. §-ban jelzett árfolyamul számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a kelt igazságügyminisiteri rendelet 8-§-ban s egyéb ig. minisiteri rendeletben kijelölt ovadképes értékpapírban a kikéltött Pezehez letenni, avagy az 1881. LX. te. 170. §-a értelmében a bántpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerényét átszolgáltatni. Kelt Gödöllőn, 1901. évi márczhus hó 16-án. A kir. bírósg mint tkvi. hatóság.

Strobl kir. aljbíró.

En Csillag Anna

En Csillag Anna hosszú ériái Lorély hajammal, a mely az Ártannal töltött pomaré 14 havi használata után női méz anyjára. Egy a legújabb orvosok is a 4-5. talo az nek, nemcsak az a hajjaluk. Itt ellen az hajnövekedés, az a női a szakkali megmozgatt az mar. Eredő használata után úgy a haj, mint a szakált természetes föngye és tanult lez, meggyva mindentől a korai színtesébi a leg-
arcsok tart.

Egy t. gely ára ! frt. 2 frt. 3 frt. 5 frt.
Széjjelküldés népontint az összeg előzetes beküldése esetén vagy post a-utányvétel a világ minden irányába a gyarbol, a heva a megrendelések intézendők.
CSILLAG ANNA
BÉCS. I. SEILERGASSE 5.

Elkán Oszkár, Pest V., Lipót körút 18.

Építő anyagok:

mész, gipsz, portlandi és román cement, fali tégla, tető fedlemez, kátrány, sodrony szövetek és kerítések, szűrős sövény sodronyok, kevlheimi-
kés: a it-
metahi és
cement lapck.
Tűzálló chamotte téglák, chamotte agyag és chamotte liszt.

Mint különlegességek:

oppelni portland cement agyag és cement csövek és kemény feltétek, mindenkor jutányos árban és legjobb minőségben kaphatók.
Betonirozásokat, kövezéseket, valamint granit-terazó munkákat juttanyos ár mellett elvállalok. Költségvetés 41-52 ingyen.

Elkán Oszkár
Budapest, V., Lipót körút 8.

Megrendeléseket a gödöllői nyaralómban (Gizella utca 63) is szívesen átvészek, ahol a szakmába vágó felvilágosításokkal is készséggel szolgálok.

PERSLER KÁLMÁN

építkezési vállalkozó
ezementáru gyára GÖDÖLLŐN.

Raktáron vannak nagy választékban 4-6-8 szögű, természetes és színes ezementlapok, esetleg díszített keretekben; továbbá terazó lapok esiszolva, színezve szintén kívánatra kerettel, 25-30 cm. nagyságu méretekben, a szegélylapok is több rendbeli választékban s valamennyi hallatlan olcsó áron kaphatók.

Raktáron kaphatók továbbá szintén rendkívül olcsón kis és nagyobb hidaknak alkalmas beton csövek 1 méteres darabokban 20 centől 100 cm. bőségben. — Szállítók műkö lépcsőket tetszés szerinti hosszúságokban vörösmárvány utánzással; ugyan ilyen kivitelben talapzat köveket megrendelés utáni méretekben. Oszlop talapzat kövek és kemény feltételek. Tűzfal és kerítésfal fedlapok. Mindezt megrendelés szerint minőségben nagyon olcsó áron adom el mint saját készítményemet.

Vannak raktáron többféle szobrász munkák is, oszlopfejezetek, zárkövek, tojás- és fogsorok, tartányok és más egyéb botétek, sat.

Elarusítok azonkívül I. ső rendű béocsinai portland ezementet is a legolcsóbb áron.

Betonirozásokat granit terazó munkákat és lépcsőket az építési helyszínén készítve is elvállalom.

Megrendeléseket a saját házamban (Gödöllőn Erdő-utca) és az építés helyszínén is elvállalok és mindennemű felvilágosítással, esetleg költségvetéssel is szolgálok.

Hazafui tisztelettel

Persler Kálmán,
építkezési vállalkozó.

5 18

KURAS PAL temetkezési vállalata
ASZÓDON.

Elvállal mindennemű temetések rendezését legogyszerűbbtől a legegánsabb kivitelben. Alandó raktárt tart mindentele koporsóból. Érez, keményfa-, fényezett fenyőfa-koporsók minden nagyságban.

Szoba behuzatok, ravatal felállítás, személyzet dísz-egyenruhában fáklyával díszes gyászkocsi.

Temetések 100 koronától 1000 koronáig. — Megrendelések vidékre is olcsó áron elfogadtatnak.

Gyászjelentések egy óra alatt szállítatnak.

18-52

Saját készítésű díszes és egyszerű polgári bútorok kaphatók a legolcsóbb szabott áron Aszódon, Kurás Pál épület- és műbútor-asztalosnál.

SZALAY V. vendéglője és kávéháza

az „ARANY SASHOZ”

GÖDÖLLŐN, a Ferencz József téren.

Értesitem a t. közönséget, hogy Gödöllőn a Ferencz József téren levő „Arany Sashoz” címzett vendéglő és kávéház helyiséget 1901. május 1-én átvettem s azt a kor követelményeinek megfelelőleg újonnan berendeztem

Kitűnő magyar konyha. Balatonvidéki asztali és palack borok. Magyar pezsgők. Rézsvény sör.

Minden vasárnap nagy zene-hangverseny.

NYARI KUGLIZÓ.

Jó kiszolgálás. Számos látogatást fér

Szobák beszállásra kaphatók.

Olcsó árak.

1-6

Szalay Vince, vendéglős és kávé.